



Multinieuws



Gevaarlijke stoffen in 2019 als centraal onderwerp

Van keukenkastje tot infrastructuur en BRZO-bedrijven:
in 2019 was er volop aandacht voor gevaarlijke stoffen.

GRIP1: handgranaat gevonden in Kerkdriel

Maandag 13 januari in alle vroegte gaan de pagers af voor de eerste GRIP1 van 2020. Een krantenbezorgster in Kerkdriel treft tijdens haar ronde een handgranaat aan en alarmeert de hulpdiensten. In het appartementencomplex waar de handgranaat voor ligt, woont ook de burgemeester van Maasdriel en een medewerker van De Groot Freshgroup Hedel. Dit fruitbedrijf wordt al enige tijd bedreigd. Het appartementencomplex wordt ontruimd en de bewoners worden opgevangen in het gemeentehuis. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) kan de handgranaat al snel veiligstellen, maar voor nader onderzoek blijven de straten rondom het apparte-

mentencomplex nog enige tijd afgesloten. Nadat de ingezette speurhond geen bijzonderheden aantreft, wordt er weer afgeschaald naar GRIP0.



Vooraankondiging Systeemtest Freya

In de periode van 23 maart 2020 tot en met 4 april 2020 wordt in onze regio weer een grote multidisciplinaire systeemtest gehouden. De systeemtest, met de naam Freya, staat in het teken van een fictief incident ergens in onze regio en zal leiden tot het in actie komen van de volledige regionale crisisorganisatie tot en met GRIP3 (gemeentelijke ramp).

Een systeemtest is een wettelijke jaarlijkse verplichting voor alle veiligheidsregio's op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Doel is om de crisisorganisatie te toetsen en te verbeteren. Hierbij wordt gelet op organisatie, alarmering, opschaling, informatiemanagement, crisiscommunicatie en nafase. De inspectie van Veiligheid en Justitie kijkt tijdens de test mee. Zij controleren of de aanpak van de systeemtest en de toetsing voldoen aan de criteria die in de Wet en het Besluit Veiligheidsregio's staan.

Wat is het scenario van de systeemtest?

Het scenario kunnen we natuurlijk nog niet verklappen! De systeemtest start in ieder geval met een (fictieve) melding bij de meldkamer

van een incident in de regio. Op basis van de meldingen en de ontwikkeling van het fictieve incident zal er uiteindelijk moeten worden opgeschaald naar GRIP3.

Wie doen er mee aan de systeemtest Freya?

Naast twee of meerdere gemeenten en de hulpverleningsdiensten doen ook diverse andere veiligheidspartijen mee aan de systeemtest. In 2018 waren dit bijvoorbeeld Liander en de Provincie Gelderland als wegbeheerder. Tijdens de systeemtest wordt verwacht dat alle partijen doen wat ze bij een reëel incident ook altijd doen.

Jaarthema 2019: gevaarlijke stoffen

Van gevaarlijke stoffen in je keukenkastje tot infrastructuur (weg, spoor, water) waar gevaarlijke stoffen over worden vervoerd en Besluit risico zware ongevallen (BRZO-) bedrijven. In 2019 stond het thema gevaarlijke stoffen centraal.

Leren van oefeningen

Het thema gevaarlijke stoffen gaf veel input voor uitdagende scenario's tijdens de vele multidisciplinaire en sectorspecifieke oefeningen binnen de veiligheidsregio. Zo oefende het ROT/BT in 2019 vier keer met een scenario waarbij thionylchloride vrijkwam bij een aanvaring op de Waal. Het CoPI oefende met een tankwagen gevuld met lpg die tegen een bedrijfspand aangereden was en brand veroorzaakte.

Uit een mini-enquête die de brandweer tijdens een oefening afnam bij omstanders, bleek dat veel mensen niet weten wat ze moeten doen als er gevaarlijke stoffen in hun omgeving vrijkomen.

Scholing

In 2019 hebben de Adviseurs Gevaarlijke Stoffen verschillende werkbezoeken afgelegd, zoals bij het BRZO-bedrijf Kuehne + Nagel in Tiel. Hier kregen zij onder andere uitleg over het gebruik van het pand, de BHV-organisatie en preventieve maatregelen die zij als bedrijf getroffen hebben.

Ook leidinggevendenden van de brandweer, zoals bevelvoerders en (Hoofd) Officieren van Diensten zijn bijgeschoold op het gebied van gevaarlijke stoffen. Zij besteedden aandacht

aan plofkraken, xtc-labs en drugsafvaldumpingen en mest- en kuilgassen op een boerderij.

Leren van incidenten

Leren over het thema gevaarlijke stoffen doen we niet alleen tijdens oefeningen en scholing. Ook van echte incidenten leren we telkens weer bij. Door een lekkende tankwagen in buurregio Zuid-Holland-Zuid ontstond er stankoverlast in onze regio. De Adviseur Gevaarlijke Stoffen van dienst van onze regio werd toen ook ingeschakeld voor advies.

Sociale media

Ook op onze sociale media-kanalen was er aandacht voor gevaarlijke stoffen. In februari en november was er aandacht voor de gevaren van koolmonoxidevergiftiging. In september is er een reeks feitjes onder de noemer van 'fact friday' verspreid om inwoners kennis bij te brengen over gevaarlijke stoffen.

Planvorming

Voor de verdere inrichting van onze planvorming over onder andere gevaarlijke stoffen heeft een student onderzoek gedaan naar hoe je inwoners in onze regio het best kunt voorlichten over gevaarlijke stoffen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn meegenomen in de nieuwe planvorming.



Brandweerkazerne Dodewaard nieuwe standplaats Veluwse Wens Ambulance

Vanaf 5 februari komt de Veluwse Wens Ambulance in de oude kazerne van post Dodewaard te staan. Deze kazerne wordt sinds mei 2018 niet meer gebruikt voor de tankauto-spuut van post Dodewaard, waardoor er een plaatsje vrij is voor deze bijzondere ambulance.

Veluwse Wens Ambulance terug van weggeweest

In 2019 nam stichting Veluwse Wens Ambulance de wensambulance van Wensambulance Gelderland-Zuid over. De locatie bleef niet beschikbaar, maar het aantal wensritten vanuit Gelderland-Zuid nam juist toe. Reden voor de stichting om een andere geschikte locatie te zoeken als dependance in Gelderland-Zuid.

Ze kwamen uit bij brandweerpost Dodewaard die sinds 1,5 jaar een andere garage voor hun brandweerauto gebruikt. Zij krijgen een nieuwe kazerne en tot die tijd staat hun brandweervagen, die een maatje groter is dan de vorige, in een loods op de Dalwagen in Dodewaard.

Brandweerpost Dodewaard stelt haar kazerne aan de Oranjelaan met plezier beschikbaar voor de Veluwse Wens Ambulance: 'We zijn blij dat we deze mooie organisatie op deze manier kunnen helpen!'

Kijk voor meer informatie op www.veluwsewensambulance.nl.

Vierjaarlijkse 'trilogie' weer een feit

Eind 2019 stemde ons Algemeen Bestuur in met de vierjaarlijkse 'beleidstrilogie' van Gelderland-Zuid en daarmee met de koers voor de periode 2020-2023. Onze bestuurders en partners hebben inmiddels een fysiek exemplaar ontvangen en online zijn de plannen voor iedereen beschikbaar.

Regionaal Risicoprofiel

Het eerste deel van de trilogie is het Regionaal Risicoprofiel. Dit profiel beschrijft de inventarisatie en analyse van de aanwezige risico's in Gelderland-Zuid. Ignas Kamps, brandweeradviseur binnen de sector Crisisbeheersing stond met zijn tijdelijke projectteam aan de lat voor deze klus. 'Hoewel het inclusief

bijlagen het meest uitgebreide document is, schat ik in dat er op inhoud het minst gewijzigd is ten opzichte van de vorige editie. Nieuw is in ieder geval de toevoeging van de paragrafen over cyberrisico's en klimaatverandering. Daarnaast hebben we gedurende de consultatie bij de gemeenten ook een speciaal gemeenteprofiel opgesteld. Dit werd zeer gewaardeerd en daardoor is het document ook meer gaan leven. Tot slot hebben we de ambitie om voortaan jaarlijks het risicodiagram tegen het licht te houden en ook weer te delen met de gemeenten'.

Regionaal Beleidsplan

Het Risicoprofiel, gecombineerd met de organisatieambitie en ontwikkelingen in onze omgeving, vormt de basis voor het Regionaal Beleidsplan. 'Deze ontwikkelingen hebben we als projectgroep onder andere opgehaald bij gemeenten, crisispartners en omliggende regio's,' aldus projectleider



Mieke Okhuysen, werkzaam binnen de sector Crisisbeheersing van de Veiligheidsregio. 'Dit leverde niet alleen nuttige informatie op, maar ook veel draagvlak. Daarnaast hebben we dit jaar voor het eerst een infographic ontwikkeld, waardoor onze uitdagingen in één oogopslag te zien zijn. Ook ben ik zeer te tevreden met de positieve feedback die we kregen tijdens de verschillende presentaties aan de gemeenteraden in het najaar van 2019'.

Regionaal Crisisplan

Het derde en laatste document, het Regionaal Crisisplan, beschrijft de inrichting van de regionale multidisciplinaire organisatie tijdens rampen en crises, inclusief de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Marjolein Fleuren, in het dagelijks leven ook belast met het evalueren van GRIP-incidenten in onze regio, was verantwoordelijk voor de actualisatie van het crisisplan. 'Ik vond het vooral interessant om continu de waaromvraag te stellen. Daarnaast toetste ik bij mijn projectleden steeds of het de huidige of de gewenste werkwijze was, wat er geschetst werd. Uiteindelijk is het ons gelukt om dit crisisplan compacter en overzichtelijker te maken dan de vorige editie. Tot slot volgt er nog een handzaam zakboekje als handig naslagwerkje voor iedereen die werkzaam is binnen de crisisorganisatie.'



In verbinding werken aan veiligheid in Gelderland-Zuid

Het regionaal beleidsplan bevat vijf accenten waaraan we meer aandacht gaan besteden.



1

Allereerst zetten we in op verbinding. Ontwikkelingen die op ons afkomen, vragen om **versterking van de samenwerking en afstemming** binnen en buiten de organisatie. We hebben elkaar immers nodig om op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen.

2

Daarnaast komt met de beweging van regelgerichtheid naar **risicogerichtheid** de focus op de beïnvloeding van risico's te liggen. Hiermee worden de contacten en samenwerking tussen verschillende overheden, bedrijven, instellingen en burgers belangrijker. Een goed voorbeeld is de implementatie van de Omgevingswet.

3

Onder het motto 'veiligheid is van ons allemaal en iedereen is hulpverlener' wordt de komende jaren ook een vervolg gegeven aan het vergroten van de **weerbare samenleving**.

4

Het vierde accent ligt op het onderzoeken van de **gevolgen van nieuwe risico's** zoals extreem weer en de energietransitie.

5

Tot slot maken bijvoorbeeld arbeidsmarktkrapte, knelpunten in de continuïteit van vrijwilligheid bij de brandweer op de lange termijn en een hoge uit- en doorstroom van crisisfunctionarissen, dat we aandacht moeten blijven geven aan de **toekomstbestendigheid** van onze eigen organisatie.

De activiteiten die voortvloeien uit deze vijf accenten staan overzichtelijk weergegeven in het laatste hoofdstuk van het Regionaal Beleidsplan. Bekijk de documenten op www.vrgz.nl/beleid.

Anaphem Academic Network for Applied Public Health and Emergency Management

De Directeuren Publieke Gezondheid van alle 25 regio's bevestigen het belang van het professionaliseren van het werkveld én het onderbouwen van onze advisering. Daarom gaat Anaphem de komende 5 jaar door.

Onderzoekslijnen werpen eerste vruchten af

In samenwerking met de regio's hebben we de afgelopen jaren twee onderzoekslijnen benoemd: 'Grootschalig Geneeskundige Bijstand' (GGB) en 'Evenementenadviesing'. Beide lijnen hebben hun eerste vruchten afgeworpen en diverse regio's sluiten aan met deelonderzoeken. Ondersteund door de Adviesraad heeft de Stuurgroep besloten dat Anaphem zich de komende periode echter volledig zal concentreren op het onderwerp 'Evenementenadviesing'.

Met ingang van 1 januari 2020 is Anaphem ondergebracht bij de afdeling Eerstelijns-geneeskunde (ELG) van het Radboud Universitair Medisch Centrum. Deze afdeling heeft zeer positieve ervaringen in de jarenlange samenwerking met de Academische Werkplaats Amphi (een academische werkplaats van 9 GGD'en waaronder de GGD Gelderland-Zuid) en ziet duidelijke meerwaarde in de inhoudelijke samenwerking met werkveld van Anaphem. Ook de Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN) is nauw bij deze samenwerking betrokken.

Samenwerkingsovereenkomst 'Veilig spoor'

In geval van een spoorwegincident, werken de brandweer, politie en ambulance samen met ProRail om de spoorwegverbinding weer veilig en snel te herstellen.

Overeenkomst

Omdat meerdere partijen bij de afhandeling van spoorwegincidenten zijn betrokken, is de afgelopen jaren door de veiligheidsregio's, Nationale Politie, ProRail en het Instituut Fysieke Veiligheid succesvol gewerkt aan landelijke afspraken. Deze zijn vrijdag 24 januari tijdens de vergadering van de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's officieel bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst.

Groot belang

'Effectieve voorbereiding en afhandeling van incidenten, risicobeheersing en crisisbeheersing

op onze spoorweginfrastructuur is van groot belang', zegt portefeuillehouder Anton Slofstra namens de veiligheidsregio's. 'Dit netwerk functioneert al intensief. We hebben veel ervaring opgedaan bij de HSL en de Betuweroute en er liggen concrete gezamenlijke producten, zoals het Spoorrisicoprofiel en een landelijke informatiekaart. Daarnaast wordt er stevig geoefend en hebben we de les- en leerstof voor hulpverleners naar een hoger niveau gebracht. Met deze ondertekening laten we zien dat we het met elkaar nog beter willen doen.' Directeur Johan van Kastel tekende de overeenkomst vanuit de VRGZ.

Trainingsruimte (Skills Lab) Terrorismegevolgbestrijding gehuisvest bij ambulancepost Tiel

Op 9 december 2019 heeft de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) besloten om het dreigingsniveau in Nederland af te schalen van 4 naar 3. Dit betekent dat de dreiging in Nederland is teruggebracht naar 'aanzienlijk': een terroristische aanslag in Nederland is voorstelbaar. Reden voor de brandweer en ambulance om te blijven oefenen op de gevolgen van terrorisme.

In het Skills Lab worden de collega's getraind die als eerste bij een aanslag ter plaatse komen. Zij krijgen handelingsperspectieven geboden om zo veilig mogelijk op te kunnen treden en in een multidisciplinaire samenwerking maximaal mensenlevens te kunnen redden.

Nadat in 2019 alle brandweermensen van het oostelijk gedeelte van onze regio in Nijmegen getraind zijn, is er gezocht naar een goede trainingslocatie voor de overige 300 collega's uit het westen van onze regio. Deze locatie is gevonden op de bovenverdieping van de ambulancepost aan de Blomboogerd in Tiel.

Ingrid Ratering, teamleider Ambulancezorg Tiel: "Vanaf de zomer van 2019 is de scholingslocatie van de Ambulancezorg Gelderland-Zuid definitief overgegaan naar een samenwerking met Ambulancezorg Gelderland-Midden en stonden de lokalen op de bovenverdieping aan de

Blomboogerd zo goed als leeg. Dus toen de vraag kwam of er trainingen voor de vrijwilligers van de Brandweer gehouden zouden kunnen worden, was één en één heel snel twee. Het was een kwestie van kijken of het op de vierkante meters zou passen en doorpakken. Aan alle kanten een win-win situatie. De leegstaande ruimte wordt nuttig gebruikt en daar waar we binnen de lijn-staf op vele manieren de samenwerking tussen de VRGZ-afdelingen promoten, komen we met deze oplossing weer een paar flinke stappen dichterbij elkaar!"



Colofon

Eindredactie en coördinatie Nina den Elzen

Redactie Annemarie Koop, Arnie Loos en Nina den Elzen

Fotografie VRGZ tenzij anders vermeld

Vormgeving Deel 2 ontwerpers, Nijmegen

Multinieuws is de digitale nieuwsbrief van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en wordt verzonden aan bestuurders, partners in veiligheid en andere betrokkenen bij de crisisbeheersing en rampenbestrijding in Gelderland-Zuid. Multinieuws ook ontvangen? Meld je dan hier aan.

Wil je tijdens een groot incident weten wat er aan de hand is en wat je moet doen? Volg dan @CrisisGLZ op Twitter of Facebook. Op LinkedIn kun je ons volgen voor nieuws, vacatures en activiteiten en op Instagram kun je een kijkje achter de schermen nemen.

